

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiří Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D., ve věci

žalobce: **BG Technik cs, a. s.**
sídlem U Závodiště 8/251, 159 00 Petřvald u Karviné
zastoupen advokátkou JUDr. Valerií Vodičkovou
sídlem Vodičkova 792/40, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Náměstí Svatopluka Čecha 547/8, 702 00 Ostrava – Moravská
Ostrava a Přívoz

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

- I. **Určuje se**, že zásah žalovaného spočívající ve výběru jistoty dle evidenčního listu celní jistoty č. 5957000278 a evidenčního listu celní jistoty č. 5957000279 **je nezákonný**.
- II. Ve zbytku se žaloba **odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

- Žalobou ze dne 13. 6. 2019 se žalobce domáhal 1) určení nezákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího v nezařazení zboží – elektrického vozíku SELVO 4800 do podpoložky KN 8713 90 00 Taric kód 00, 2) příkázání žalovanému, aby zboží - elektrický vozík SELVO 4800 zařadil do podpoložky KN 8713 90 00 a 3) určení nezákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího ve výběru jistoty ve výši 136 665 Kč na základě evidenčního listu celní jistoty č. 5957000278 a evidenčního listu celní jistoty č. 5957000279.
- Žalobce uvedl, že dne 17. 4. 2019 podal celní prohlášení pod referenčním číslem MSHZQ197410001, které bylo žalovaným zaevidováno pod evidenčním číslem MRN č. 19CZ570000173RRL12. Tímto celním prohlášením bylo navrženo do celního režimu volného oběhu mimo jiné zboží :
 - v položce 1 : jednomístný čtyřkolový vozík pro invalidy/osoby se zdravotním postižením nebo se sníženou motorikou, elektrický model DL24800-3, 75 ks invalidních vozíků SELVO DL 24800-3, 7 650 kg, zbožíový kód 87013900000, celní hodnota 1 356 522 Kč
 - v položce 5 : části, součásti a příslušenství vozíků pro invalidy, zadní koš invalidního vozíku drátěný – 40 ks, přední kovový koš (50L) invalidního vozíku – 3 ks, držáky holí – 40 ks, vzduchová vzpěra pro úpravu polohy – 15 ks, 293,4 kg, zbožíový kód 8714200000, celní hodnota 27 569 Kč.
- Žalovaný v protokolu č. j. 88749/2019-570000-21 ze dne 26. 4. 2019 uvedl, že v rámci ověřování přijatého celního prohlášení mu vznikly u deklarovaného zboží v položce č. 1 a č. 5 pochybnosti o správnosti deklarovaného sazebního zařazení a TARIC kódů, které vznikají z důvodu vydaného Nařízení Komise (ES) č. 718/2009 o zařazení určitého zboží do kombinované nomenklatury (dále jen „KN“) a rozsudku Soudního dvora ze dne 22. 12. 2010 ve věci C-12/10. Žalovaný se domnívá, že ověřování deklarovaných údajů v předmětném celním prohlášení může mít za následek vyšší částku celního dluhu, která se stane splatnou (o 136 618 Kč), než je částka vyplývající z údajů celního prohlášení (0 Kč), a proto stanovil, že propuštění zboží do celního režimu volného oběhu na základě deklarovaných údajů je podmíněno poskytnutím jistoty, která postačuje k pokrytí rozdílu

mezi částkou vyplývající z celního prohlášení a částkou, která může být pro zboží nakonec splatná. Žalobce proto také uvedenou jistotu ve výši 136 665 Kč dne 23. 4. 2019, a to vzhledem k povinnostem předcházet škodám, resp. tomu, že nepropuštění zboží do volného oběhu by pro žalobce znamenalo ještě větší obtíže a větší ekonomickou zátěž. Žalobce tak na základě evidenčního listu celní jistoty č. 5957000278 uhradil částku 135 700 Kč a na základě evidenčního listu celní jistoty č. 5957000279 částku 965 Kč.

4. Postup žalovaného považuje žalobce za zjevně nezákonný, nesprávný a je podle žalobce založen na úmyslně nesprávném právním posouzení věci, jakož i na tvrdošijném setrvání celního orgán na svém, pravomocným rozsudkem Nejvyššího správního soudu překonaném, názoru o správnosti deklarovaného sazebního zařazení zboží. Z Nařízení Komise (ES) č. 718/2009 ze dne 4. 9. 2009 vyplývá, že zboží popsané ve sloupci 1 tabulky v příloze nařízení se zařazuje v rámci kombinované nomenklatury do kódů KN ve sloupci 2 této tabulky. Z Přílohy tohoto nařízení vyplývá, že do KN 8703 10 18 se zařazuje čtyřkolové vozidlo s elektrickým motorem poháněným dvěma dobíjení schopnými dvanácti voltovými bateriemi; vozidlo je přibližně 48 cm široké, 99 cm dlouhé a 58 cm vysoké, přičemž má tyto rysy: vodorovná plošina spojující přední a zadní části, malá kola (asi 2,5 x 19 cm), seřiditelné sedadlo bez opěrek a podpěrek, jehož výška je upravitelná na dvě polohy a sklopitelný sloupek řízení. Z přílohy dále vyplývá, že zařazení uvedeného typu vozidla do KN 8713 se nepřipouští, jelikož vozidlo není speciálně určeno pro dopravu zdravotně postižených osob a není opatřeno speciálními detaily, které ulehčují handicap.
5. Předmětné zboží – elektrický vozík SELVO DL24800-3 je podle žalobce z hlediska technického vybaven dvěma nápravami s poháněnou zadní nápravou, dvěma sadami pneumatik, přičemž zadní pneumatiky jsou větší, vozík se ovládá za pomoci řídicích uzavřeného oválného tvaru umístěných na samostatném odděleném sloupku řízení, je vybaven ovládacími prvky a uzpůsoben pro ovládání řízení a rychlosti jednou rukou, je dále vybaven elektromagnetickou brzdou, jeho rozměry jsou 122 x 63 x 125 cm (d-š-v). Rozhodnutím Ministerstva dopravy o schválení technické způsobilosti typu vozidla č. 9172 ze dne 24. 4. 2014, byl zařazen předmětný vozík do kategorie Ostatních vozidel, Invalidních vozíků; ze základního technického popisu vyplývá, že v části „další záznamy“ je uvedeno, že vozík je určen výhradně pro držitele TP, ZTP, ZTP/P.
6. Podle žalobce je dále u předmětného zboží nutno při zařazení do položky KN zohlednit technická specifika zboží, tedy, že vozík je vybaven speciálními rysy k ulehčení handicapu a dále, že hlavní funkcí výrobku je použití pro držitele TP, ZTP, ZTP/P, tedy osoby postižené, jak vyplývá z rozhodnutí o schválení technické způsobilosti, čemuž odpovídá také účel použití výrobku. Je třeba také přihlídnout k tomu, že skutečnost, že vozík může být (teoreticky) používán osobami bez zdravotního postižení, nemá vliv na zařazení takových vozidel do čísla 8713 uvedené KN. Jak vyplývá z rozsudku SDEU ve věci C-198/15, vysvětlivky ke kombinované nomenklatuře nemohou změnit výklad položek sazebníku KN. V dané věci to znamená, že je nutné provést výklad zařazení předmětného zboží do KN v souladu s výkladovými pravidly a související judikaturou s tím, že skutečnosti obsažené ve vysvětlivkách takový výklad změnit nemohou; tedy, vede-li výklad pomocí výkladových pravidel k zařazení do určité položky či podpoložky KN, nemohou na tom skutečnosti obsažené ve vysvětlivkách v té které položce či podpoložce samy o sobě nic změnit a nemohou tak odůvodnit zařazení zboží do určité položky. V tomto případě to tedy znamená, že jestliže výklad provedený pomocí výkladových pravidel svědčí pro zařazení zboží do KN 8713, nemohou vysvětlivky k této položce (resp.

podpoložce 8713 90 00) změnit zařazení zboží do této položky KN. Lze tedy uzavřít, že při použití shora uvedených výkladových pravidel je nutno předmětný elektrický vozík SELVO DL24800-3 zařadit do podpoložky KN 8713 90 00.

7. Pochybnosti žalovaného o správnosti deklarovaného sazebního zařazení zboží jsou založeny na vědomě nesprávném právním posouzení věci. Žalobce připomněl skutkově identický případ, týkající se toho samého druhu zboží – elektrický vozík SELVO 4800, kdy nesprávný postup celního orgánu vůči žalobci potvrdil také Krajský soud v Ostravě v rozsudku ze dne 22. 3. 2018, č. j. 22 Af 78/2016-40, který byl potvrzen Nejvyšším správním soudem, rozsudkem ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 Afs 125/2018-38.
8. Nelze akceptovat postup žalovaného, kdy i přes existující rozhodnutí ve správním soudnictví nadále úmyslně odmítá zařazení zboží – elektrického vozíku SELVO 4800 do podpoložky KN 8713 90 00.
9. Jako zásadní spatřuje žalobce skutečnost, že sám výrobce zboží, společnost GUANGDONG MARSHALL EL V. Co. Ltd. v prohlášení o shodě k vozidlu SLEVO 4800 určil, že uvedený vozík má sloužit jako zdravotnická pomůcka pro handicapované a zdravotně postižené osoby.
10. V důsledku nesprávného postupu žalovaného dochází k přímému dotčení práv žalobce s negativním dopadem do jeho podnikatelské, ekonomické a právní sféry a také dochází k porušení zásady právní jistoty a zásady legitimního očekávání. Žalobce byl nespravedlivě a nadbytečně nucen pod sankci nepropuštění zboží uhradit jistotu ve výši 136 655 Kč, dále hrozí, že mu bude dodatečným platebním výměrem doměřeno zcela neoprávněně dovozní clo, přičemž není respektováno, že ve skutkově shodné věci již bylo jednou pravomocně rozhodnuto Nejvyšším správním soudem. V důsledku zadržování zboží ztrácí žalobce zákazníky a jeho konkurenceschopnost na trhu podobných výrobků je snížena.
11. Podle žalovaného je zásahová žaloba ve všech navrhovaných výrocích nedůvodná. Esenciální podmínkou zásahové žaloby je existence aktivního zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu do právní sféry žalobce. Nezařazení zboží do podpoložky KN 87139000, tedy zásah spočívající v nekonání správního orgánu, nemůže být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.. Pojmově nadto nejde o žádný úkon, ale o právní kvalifikaci zařazení zboží v konkrétním řízení. O sazebním zařazení zboží po jeho propuštění do celního režimu volného oběhu žalovaný doposud nerozhodl a nijak nepotvrdil ani správnost údajů v celním prohlášení. Žalovaný pouze před propuštěním zboží do celního režimu volného oběhu přistoupil v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví Celní kodex Unie (dále jen „celní kodex“) a čl. 238 až 245 prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2015/2447, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením celního kodexu, k ověřování správnosti přijatého celního prohlášení. V rámci toho v souladu s čl. 195 celního kodexu stanovil, že propuštění zboží do celního režimu volného oběhu je podmíněno poskytnutím jistoty, k čemuž vydal příslušné evidenční listy celní jistoty. Nadto, ve vztahu k navrhovanému výroku III. žalobního petitu, žalovaný opět namítá, že se jedná o pasivní výběr jistoty, kterou aktivně poskytl žalobce, takové strpění úkonu žalobce nenaplnuje definici aktivního faktického zásahu správního orgánu. Podle žalovaného navíc zásah nemůže být rozhodnutím, resp. právním aktem v širším smyslu, v jehož případě je obrana svěřena režimu § 65 s. ř. s.. V případě pasivního inkasa jistoty na základě právního titulu (evidenčního listu celní jistoty) nelze hovořit o převažující fakticitě inkasa jistoty, neboť sekundární výběr jistoty má příčinu v právním

titulu, který je pouze realizován, stejně jako je např. ve lhůtě splatnosti zapláceno správní rozhodnutí. Odkázal přitom na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004-42. Samo předepsání jistoty je pouhým předběžným opatřením, jímž se toliko zajišťuje budoucí možný celní dluh. Případné posouzení zákonnosti takového předběžného opatření je determinováno jeho předběžnou povahou. Žalobcem deklarované zboží není navíc shodné se zbožím, které bylo řešeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 Afs 125/2018-38, tedy SELVO 4800, ale SELVO DL24800-3. Žalovaný musí zkoumat, zda se skutkově jedná o totožný nebo obdobný model zboží.

Zjištění z obsahu správních spisů

12. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 17. 4. 2019 podal žalobce celní prohlášení pod referenčním číslem MSHZQ197410001, které bylo žalovaným zaevidováno pod evidenčním číslem MRN č. 19CZ570000173RRL12. Tímto celním prohlášením bylo navrženo do celního režimu volného oběhu mimo jiné zboží :

- v položce 1 : jednomístný čtyřkolový vozík pro invalidy/osoby se zdravotním postižením nebo se sníženou motorikou, elektrický model DL24800-3, 75 ks invalidních vozíků SELVO DL 24800-3, 7 650 kg, zbožíový kód 87013900000, celní hodnota 1 356 522 Kč
- v položce 5 : části, součásti a příslušenství vozíků pro invalidy, zadní koš invalidního vozíku drátěný – 40 ks, přední kovový koš (50L) invalidního vozíku – 3 ks, držáky holí – 40 ks, vzduchová vzpěra pro úpravu polohy – 15 ks, 293,4 kg, zbožíový kód 8714200000, celní hodnota 27 569 Kč.

13. Dne 26. 4. 2019 proběhlo u žalovaného ústní jednání, jehož předmětem bylo mj. projednání poskytnutí jistoty, která postačí k pokrytí dodatečné jistoty vyplývající z celního prohlášení podaného pod ref. č. MSHZQ197410001 a částkou cla, která může být pro zboží uvedené v celním prohlášení nakonec splatná. Žalovaný žalobci na tomto jednání sdělil, že v rámci ověřování předmětného celního prohlášení mu u zboží v položce č. 1 a č. 5

vznikly

pochybnosti

o správnosti deklarovaného sazebního zařazení a TARIC kódu, které vznikají zejména z důvodu vydaného Nařízení Komise (ES) č. 718/2009 ze dne 4. 8. 2009 a rozsudku SDEU ze dne 22. 12. 2010 ve věci C-12/10. Vzhledem k těmto pochybnostem podmínil žalovaný propuštění předmětného zboží do celního režimu volného oběhu poskytnutím jistoty. Žalobce na to uvedl, že uvedené skutečnosti bere na vědomí a navrhuje zajistit celní dluh jistotou. Nicméně se dále vyjádřil tak, že uvedenému postupu nerozumí, nesouhlasí s ním, a to z důvodu nerespektování rozsudků Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 3. 2018, č. j. 22 Af 78/2016-40 a Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2018, č. j. 4 Afs 125/2018-38. Z evidenčních listů celní jistoty č. 5957000278 a 5957000279 vyplývá, že žalobci byla stanovena jistota v celkové výši 136 665 Kč, přičemž mezi stranami není sporné, že žalobce tuto částku uhradil.

14. Ze správních spisů mj. dále vyplývá, že dne 3. 7. 2019 proběhlo u žalovaného další ústní jednání ve věci, a to ohledně projednání deklarovaného sazebního zařazení zboží uvedeného v celním prohlášení ref. č. MSHZQ197410001. V rámci tohoto jednání žalovaný žalobci předestřel opětovně pochybnosti ohledně celního zařazení předmětného

deklarovaného zboží, přičemž uvedl, že si je vědom rozsudků Krajského soudu v Ostravě a Nejvyššího správního soudu, nicméně podle žalovaného se tyto vztahují k jedné konkrétní věci, a to vozíku SELVO 4800, k jednomu specifickému zboží ve spojení s určitou osobou, přičemž podle žalovaného „rozsudek NSS nezohledňuje současnou praxi celních orgánů EU a vytváří rozpor v daném případě“. Celní úřad v rámci tohoto jednání následně (jak vyplývá zejména ze str. 5 – 10 protokolu o jednání) prováděl dotazování k jednotlivým technickým prvkům deklarovaného zboží – vozíku SELVO DL248000-3. Před tímto dotazováním se žalovaný ještě žalobce dotazoval, zda měl možnost se seznámit se zápisem Výboru pro celní kodex č. Taxud.a.4 (2019) 1937361.

15. Pro účely rozhodnutí soudu v této věci již ze správního spisu nevyplývají žádné další podstatné skutečnosti.

Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti podané žaloby, přičemž s ohledem na níže uvedené závěry shledal žalobu přípustnou pouze v části, ve které se žalobce domáhá určení nezákonnosti výběru jistoty dle evidenčního listu celní jistoty č. 5957000278 a evidenčního listu celní jistoty č. 5957000279.
17. Podle § 82 zákona č. 151/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
18. Podle § 85 s. ř. s., žaloba je nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.
19. Pokud se týká části žaloby, kterou se žalobce domáhá určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v nezařazení předmětného zboží do podpoložky KN 87139000 a příkázání žalovanému zboží do této podpoložky zařadit, je třeba nejprve posoudit, zda ono „nezařazení zboží do podpoložky KN“, tedy celní nezařazení zboží může být z povahy věci takovým úkonem správního orgánu, který by bylo možno považovat za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Judikatura správních soudů přitom dovodila, že *„Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu. Kromě neformálnosti samotného zásahu je neformální i donucení v případě nerespektování pokynu či příkazu*

(když ovšem i donucení je zahrnuto pod legislativní zkratku „zásah“).“, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 2 Afs 17/2003-54. K povaze zásahu správního orgánu jakožto aktu či úkonu veřejné správy se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, SbNSS č. 2206/2011, když uvedl, že *„zásahová žaloba chrání proti jakýmkoli jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení.*

Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Zásahem proto může být i nezákonná nečinnost spočívající v neučinění nějakého úkonu jiného než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“

20. Krajský soud má za to, že obecně by takové nekonání žalovaného spočívající v nezařazení zboží do konkrétní podpoložky KN zásahem ve smyslu citované judikatury být mohlo, ovšem pouze za podmínky, že by žalovaný ve fázi přijetí celního prohlášení a propuštění zboží do navrhovaného celního režimu, měl zákonnou povinnost takové zařazení bez dalšího provést. Nelze se tedy ztotožnit s argumentací žalovaného prezentovanou v jeho vyjádření, že nekonání žalovaného nemůže být z povahy věci zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Nicméně, jak vyplývá z dlouhodobé judikatury, předmětem celního řízení o propuštění zboží do celního režimu není schvalování celního zařazení zboží (blíže viz závěry rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 1 Afs 16/2006-120, č. 1059/2007 SbNSS či ze dne 30. 7. 2008, č. j. 1 Afs 27/2008 – 96, č. 1701/2008 SbNSS). Tedy, nezařazení zboží do konkrétní podpoložky KN již z povahy věci nemůže být zásahem a žaloba proti takovému „úkonu“ žalovaného není přípustná pro nesplnění podmínky řízení o zásahové žalobě. Nadto, je třeba připomenout, že zásahová žaloba je svou povahou subsidiární k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 s. ř. s. V projednávané věci přitom o celním zařazení žalovaný rozhodne v případě závěru o vyšším než deklarovaném clu samostatným rozhodnutím ve formě platebního výměru, proti kterému může žalobce brojit odvoláním, resp. následně žalobou podle § 65 s. ř. s. Krajský soud tedy výrokem II. rozhodl ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a), resp. d) s. ř. s. o odmítnutí té části žaloby, kterou se žalobce domáhá určení nezákonnosti zásahu spočívajícího v nezařazení předmětného zboží do podpoložky KN 87139000 a příkázání žalovanému zboží do této podpoložky zařadit.
21. Pokud se jedná o určení nezákonnosti zásahu žalovaného spočívajícího ve výběru jistoty, má krajský soud za to, že se z povahy věci jedná o úkon žalovaného, který výběrem jistoty, kterému nutně předchází sdělení deklarantovi o pochybnostech o celním zařazení zboží a o podmíněném propuštění zboží do celního režimu volného oběhu, aktivně zasahuje do sféry deklaranta, tedy žalobce, přičemž tento úkon je způsobilý vyvolat zásadní dotčení na právech žalobce, neboť zasahuje aktivně do jeho majetkové sféry. Nejedná se tedy, jak zcela nesrozumitelně vykonstruoval ve svém vyjádření žalovaný, o „pasivní“ úkon žalovaného spočívající v pouhém přijetí jistoty na základě aktivního jednání žalobce. Z hlediska naplnění podmínek řízení dle § 82 s. ř. s. má tedy soud za to, že takový úkon žalovaného může být předmětem zásahové žaloby. Žaloba je také přípustná ve smyslu § 85 s. ř. s., neboť žalobce se domáhá pouze deklarace nezákonnosti zásahu žalovaného a tudíž nemusí být splněna podmínka vyčerpání prostředků nápravy před podáním žaloby, a to ani formou žaloby dle § 65 s. ř. s., neboť podle krajského soudu úkon žalovaného směřující k výběru jistoty není ani z hlediska materiálního, natož formálního, rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Žaloba byla také podána ve lhůtě stanovené § 84 odst. 1 s. ř. s. zákonem, tedy ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu; ze správního spisu vyplývá, že žalobce se nutnosti uhradit jistotu dozvěděl nejpozději dne 26. 4. 2019, žaloba byla podána dne 13. 6. 2019.
22. Zbývá tedy posoudit zákonnost postupu žalovaného, kterým podmínil propuštění předmětného žalobcem deklarovaného zboží do celního režimu volného oběhu úhradou jistoty.

23. Podle § 26 odst. 1 písm. a) zákona č. 242/2016 Sb., celního zákona (dále jen „celní zákon“), clo se zajišťuje poskytnutím jistoty podle přímo použitelného předpisu Evropské unie ve formě složení částky.
24. Podle čl. 195 odst. 1 celního kodexu, požadují-li celní orgány na základě ustanovení upravujících celní režim, do kterého je zboží navrženo v celním prohlášení, poskytnutí jistoty, je zboží do tohoto celního režimu propuštěno až po poskytnutí této jistoty.
25. Podle čl. 244 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 2015/2447, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, (dále jen „prováděcí pravidla celního kodexu“), pokud se celní orgány domnívají, že ověřování celního prohlášení může mít za následek vyšší částku dovozního nebo vývozního cla nebo jiných poplatků, které se stanou splatnými, než je částka vyplývající z údajů celního prohlášení, je propuštění zboží podmíněno poskytnutím jistoty, která postačuje k pokrytí rozdílu mezi částkou vyplývající z údajů celního prohlášení a částkou, která může být pro zboží nakonec splatná.
26. Z citovaných ustanovení vyplývá, že celní orgány, tedy i žalovaný, mohou přistoupit k podmínění propuštění zboží do celního režimu volného oběhu složením jistoty v případě, že *se domnívají, že ověřování celního prohlášení může mít za následek vyšší částku dovozního nebo vývozního cla nebo jiných poplatků, které se stanou splatnými, než je částka vyplývající z údajů celního prohlášení*. Podle krajského soudu je však podstatné, že pro aplikaci podmíněného propuštění zboží a požadavek složení jistoty se nemůže jednat o pouhou izolovanou, žádnými skutkovými okolnostmi nepodloženou domněnku. Tedy, v každém jednotlivém případě požadavku celních orgánů na složení jistoty jako podmínky propuštění zboží do celního režimu volného oběhu je nezbytné, aby příslušné celní orgány disponovaly alespoň základními skutečnostmi, které mohou s vyšší mírou pravděpodobnosti odůvodňovat vyšší částku cla než je deklarována v celním prohlášení, a dále je nezbytné, aby s těmito skutečnostmi byl celní deklarant při požadavku na složení jistoty srozumitelně obeznámen. Jen tak lze totiž splnit požadavek na dodržování principů dobré správy, které jsou aplikovatelné jednak v horizontální rovině mezi vykonavateli veřejné správy, jednak ve vertikálním vztahu mezi veřejnou správou a jejími adresáty (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008 - 49, publ. pod č. 1746/2009 Sb. NSS). Mezi tyto principy lze zařadit zejména *soulad s právem, nestrannost, včasnost, předvídatelnost, přesvědčivost, přiměřenost, efektivnost, odpovědnost, otevřenost a vstřícnost*. Takto byly vymezeny principy dobré správy veřejným ochráncem práv na konferenci *Principy dobré správy* konané dne 22. 3. 2006 (viz *Principy dobré správy, Sborník příspěvků přednesených na pracovní konferenci, Masarykova univerzita, Brno, 2006, ISBN 80-210-4001-7*); blíže také viz <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/pripady-a-stanoviska-ochrance/principy-dobre-spravy/>. Za zásadní zdroj při vymezení těchto principů lze mj. považovat *Evropský kodex řádné správní praxe* schválený usnesením Evropského parlamentu ze dne 6. 9. 2001 (dostupný na <http://www.ombudsman.europa.eu/cs/resources/code.faces#/page/1>). Uvedené platí pro celou oblast veřejné správy, žalovaného nevyjímaje. Bylo tedy na žalovaném, aby ve svém postupu tyto principy ctil a promítl je v předmětné věci.
27. Krajský soud má za to, že žalovaný uvedeným povinností nedostál, neboť jediným důvodem pro aplikaci požadavku složení jistoty, který žalovaný přdestřel žalobci, byly pochybnosti vycházející z Nařízení Komise (ES) č. 718/2009 ze dne 4. 8. 2009 a rozsudku SDEU ze dne 22. 12. 2010 ve věci C-12/10. Takto obecně formulovaný důvod, resp.

vyjevená domněnka vyšší částky cla než je deklarovaná, však podle krajského soudu v žádném případě nepostačí, obzvláště za situace, kdy žalobce jednoznačně deklaroval, že předmětné zboží – invalidní vozíky SELVO DL248000-3 jsou shodné s vozíky SELVO 4800, u nichž bylo již soudy závazně rozhodnuto o celním zařazení do podpoložky KN 87130000. Žalovaný měl tedy s ohledem na argumentaci žalobce, při nutné znalosti předmětných soudních rozhodnutí a technických prvků vozíku SELVO 4800, vyjavit žalobci alespoň základní skutkové, zejména technické, prvky či odlišnosti, které jej vedou k domněnce, že na deklarované zboží – vozíky SELVO DL248000-3 je nutné aplikovat právě Nařízení Komise (ES) č. 718/2009 ze dne 4. 8. 2009. Jestliže však žalovaný takto nepostupoval, je nutné jeho postup, vedoucí k výběru jistoty jako podmínky propuštění žalobcem deklarovaného předmětného zboží do celního režimu volného oběhu, považovat za nezákonný.

Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud tedy poté, co žalobu v části, jež shledal přípustnou, přezkoumal v intencích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu stavu (§ 87 odst. 1 věta za středníkem s. ř. s.), dospěl k závěru, že žaloba je v této části důvodná. Proto výrokem I. soud určil, že zásah žalovaného spočívající ve výběru jistoty dle evidenčního listu celní jistoty č. 5957000278 a evidenčního listu celní jistoty č. 5957000279 je nezákonný.
29. Nad rámec uvedeného krajský soud podotýká, že jakkoli tímto rozsudkem nelze předjímat závěry žalovaného, resp. orgánů celní správy při celním zařazení předmětného zboží, je nutné důrazně připomenout, že ve smyslu § 54 odst. 6 s. ř. s. je výrok pravomocného rozsudku závazný pro orgány veřejné moci; z uvedeného lze dovodit, že žalovaný bude zásadně vázán závěry Krajského soudu v Ostravě vyslovené v rozsudku ze dne 22. 3. 2018, č. j. 22 Af 78/2016-40 a Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 Afs 125/2018-38, pokud dospěje k závěru, že z hlediska technického se v případě žalobcem deklarovaného zboží – vozíku SELVO DL248000-3 jedná o zboží v zásadě typově shodné s vozíkem SELVO 4800.
30. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný pouze částečně, přičemž vzhledem k poměru úspěchu a neúspěchu (když žaloba byla v rozsahu 2/3 žalobních nároků odmítnuta) mu právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem III. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. září 2019

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu